

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318206913
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:1318206913.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudkýň JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Andrey Hadnagyovej, v právnej veci navrhovateľky – manželky (matky): A. B., C. D., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, trvale pobytom E. XX, E., proti manželovi (otcovi): F. F., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, trvale pobytom B. XX, E., zastúpený splnomocnenkyňou: Mgr. Eva Bognárová, advokátka, so sídlom Krížna 17/B, Bratislava, o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva k maloletému dieťaťu: D. F., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, trvale pobytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, Moyzesova 2, Pezinok, za účasti Krajskej prokuratúry Bratislava, Vajanského 47, Bratislava, o odvolaní manžela (otca) proti rozsudku Okresného súdu Pezinok z 14. januára 2022 č.k. 12P/115/2020-754, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti úpravy styku (výrok V.) m e n í tak, že matka má právo stretávať sa s maloletou D. každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v stredu od 16,00 hod. do 18,00 hod. a každý páry týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 10,00 hod. do 18,00 hod. s tým, že maloletú si v určený čas prevezme v mieste trvalého pobytu otca a v určený čas maloletú vráti v mieste trvalého pobytu otca, otec je povinný maloletú na styk riadne a včas pripraviť.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. manželstvo navrhovateľky A. F. (v súčasnosti „B.“ – pozn. odvolacieho súdu), rod. D. a jej manžela F. F. uzavreté dňa 5. júna 1999 v Bernolákove, zapísané v Knihe manželstiev matričného úradu Bernolákovo, vo zväzku 5, ročník 1999, na strane 45, pod poradovým číslom 4 rozviedol; výrokom II. maloletú D. zveril na čas po rozvode manželstva rodičov do osobnej starostlivosti otca; výrokom III. rozhodol, že zastupovať a spravovať jej majetok sú oprávnení obaja rodičia; výrokom IV. uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletej mesačne sumou 200,- eur, počnúc dňom právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode, ktorú sumu je matka povinná zasielať k rukám otca, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred; výrokom V. upravil styk matky s maloletou tak, že matka má právo stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v stredu od skončenia školského vyučovania do 18.00 hod., každý páry týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. tak, že v uvedené dni a hodiny si matka maloletú prevezme v mieste obvyklého pobytu otca a maloletej a v uvedené dni a hodiny vráti maloletú späť otcovi v mieste jej obvyklého pobytu, pričom otec je povinný maloletú na styk s matkou riadne a včas pripraviť; výrokom VI. zaviazal navrhovateľku na úhradu trov konania štátu vo výške 50 % za vypracovaný znalecký posudok a účasť na pojednávaní znaleckého ústavu; výrokom VII. zaviazal manžela na úhradu trov konania štátu vo výške 50 % za vypracovaný znalecký posudok a účasť na pojednávaní znaleckého ústavu; výrokom VIII. zaviazal manžela na úhradu trov štátu vo výške 100 % za doplnenie znaleckého

posudku; výrokom IX. nepriznal účastníkom právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanovením čl. 1, čl. 3, čl. 4, čl. 5, § 18, § 22, § 23 ods. 1 a ods. 3, § 28 ods. 1 a ods. 2, § 24 ods. 1, ods. 4 a ods. 5, § 25 ods. 1 a ods. 2, § 62 ods. 1 až ods. 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 z. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), § 52, § 58 a § 100 z. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“). Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že vo veci rozvodu manželstva účastníkov konania sú splnené všetky zákonné podmienky rozvodu manželstva. Vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené tak, že manželstvo neplní svoj spoločenský účel. Manželia už dlhodobo spolu nežijú, intímne sa nestýkajú, spoločne nehospodária. Manželstvo účastníkov konania tak neplní ani jednu z funkcií manželstva v zmysle ZoR, pričom tento stav je dlhodobý. Hlavnou príčinou rozvratu manželstva je dlhodobé rozdielne nazeranie manželov na existenciu manželského spolužitia, čo vyústilo do citového odcudzenia manželov a nezáujmu o udržanie manželského spolužitia, na základe čoho nie je možné od účastníkov konania požadovať obnovu ich manželského spolužitia. Súd nemá prostriedky, aby obnovenie spolužitia účastníkom konania nariadil, môže iba vplývať na ich konanie, čo v danom prípade bolo bezvýsledné. Rozvod takéto formálneho manželstva účastníkov konania nie je ani v rozpore so záujmom ich maloletého dieťaťa. V súvislosti s úpravou rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode manželstva súd prvej inštancie konštatoval, že maloletá sa narodila v manželstve rodičov, ktorí od roku 2019 nežijú v spoločnej domácnosti. Okresný súd Pezinok dňa 25. apríla 2019 uznesením č.k. 12P/39/2019-103 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatného skončenia vo veci samej zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca. Odvtedy je maloletá v osobnej starostlivosti otca a jej kontakt s matkou bol obmedzený, asistovaný v špecializovanom zariadení. V starostlivosti otca o maloletú neboli vzhliadnuté nedostatky, pričom maloletá opakovane uviedla, že chce bývať u otca s jej plnoletou sestrou a s matkou sa chce stretávať. Súd prvej inštancie preto zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca s tým, že zastupovať maloletú a spravovať jej majetok sú oprávnení obaja rodičia. Matka svoje tvrdenia, že má záujem, aby jej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti, prezentovala iba verbálne. Počas súdneho konania nebola ochotná, resp. schopná svoje správanie prehodnotiť do tej miery, že by trpezlivo a postupne nadväzovala prerušený kontakt s maloletou. Maloletá opakovane uvádzala, že matka by sa mala správať spôsobom, ktorý v nej nevyvoláva nedôveru a strach. Posledný vážny incident z januára 2022, kedy sa matka intenzívnym búchaním na dvere bytu domáhala stretnutia s maloletou, vyvolal u maloletej pocit veľkej úzkosti a spomienky na obdobie, kedy bola maloletá hospitalizovaná v nemocnici. Matka taktiež nerešpektovala odporúčania súdnych znalcov o postupnom nadviazaní kontaktu s maloletou, spočiatku za asistencie akreditovaného subjektu. Konfliktné správanie matky bolo súčasťou týchto stretnutí. Následne boli tieto stretnutia prerušené, čo matka vyhodnotila, že je jej bránené v stretávaní sa s maloletou. Na poslednom pojednávaní matka nedokázala udržať svoje emócie pod kontrolou, celé pojednávanie rušila plačom, zasahovaním do priebehu pojednávania, dvakrát pojednávanie opustila, búchala dverami, opätovne sa vracala do pojednávacej miestnosti s výkrikmi, že sa zrieka maloletej, nech ju teda ma otec. S poukazom na uvedené bolo preukázané, že výchovné prostredie otca je pre maloletú bezpečnejšie a stabilnejšie. Odkedy je maloletá v jeho starostlivosti, je stabilizovaná, má dobre školské výsledky a upravil sa jej zdravotný stav. Súd prvej inštancie zároveň na čas po rozvode manželstva uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletej mesačne 200,- eur, ktorá suma pokrýva polovicu reálnych výdavkov otca na maloletú, ktorá je vo veku 10,5 roka. Otec vyčíslil priemerné mesačné výdavky na sumu cca 400,- eur, v ktorej sume sú započítané náklady na stravovanie, ošatenie a obuv, školské a mimoškolské aktivity, bývanie a zdravotnú starostlivosť. Obaja rodičia sú živnostníci. Príjem otca je cca 1.000,- eur a príjem matky cca 1.900,- eur. Výživné v sume 200,- eur je matka schopná uhrádzať, pričom výška takto určeného výživného postačuje na naplnenie práv a právom chránených záujmov maloletej. Súd prvej inštancie taktiež upravil stretávanie sa maloletej s matkou v minimálnom rozsahu rešpektujúc názor maloletej, že sa chce s matkou stretávať, avšak bez prespania. Situáciu by mala matka vyhodnotiť tak, že postupnými krokmi sa s maloletou zblížia tak, že spočiatku bude realizované stretávanie sa bez prespania, čím sa minimalizuje nevyspytateľné správanie matky a možnosť ohrozenia maloletej tak, ako to bolo v období pred nariadením neodkladného opatrenia. Bude záležať na matke, či bude mať trpezlivosť a vôľu preukázať, že jej správanie je nekonfliktné a má ozajstný (nie iba verbálny záujem) o maloletú. Počas pojednávania nebolo preukázané, že by otec maloletej bránil v styku s matkou. Maloletú vedie k úcte k matke a k jej zdravotnému stavu. Otec maloletú privádzal na asistované stretávanie, nevyvolával konfliktné reakcie, čím maloletá nestratila záujem o stretávanie sa s matkou. Pokiaľ sa matka bude zodpovedne správať, nebude neúmerne tlačiť na maloletú, ich vzťah sa opätovne prehĺbi a do budúca bude iba na maloletej a matke, ako si stretávanie dohodnú. Podľa súdu prvej inštancie je otec natoľko zodpovedný, že nebude maloletej brániť ani častejšiemu stretávaniu za predpokladu, že

matka bude riadne dodržiavať liečebný režim. V ďalšom súd prvej inštancie zaviazal rodičov na náhradu trov konania, ktoré platil štát, každého vo výške 50 %, keďže bolo nariadené znalecké dokazovanie na posúdenie skutočností uvádzaných oboma rodičmi a v záujme oboch rodičov. Nakoľko doplnenie znaleckého posudku nariadil súd prvej inštancie na žiadosť otca, na úhradu trov za doplnujúce vyjadrenie zaviazal otca. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Voči rozsudku súdu prvej inštancie, výlučne voči výroku V. o úprave styku matky s maloletou, podal odvolanie otec maloletej. Dôvodil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že úprava styku matky s maloletou je ohrozením maloletej. Matka rovnako ako v roku 2019 nevie ovládať svoje správanie. V prípade nesúhlasu maloletej počas styku s matkou, môže prísť k priamemu ohrozeniu maloletej tak, ako v roku 2019. Maloletá nemá možnosť žiadnej ochrany, pokiaľ bude s matkou osamote. Maloletá sa dostáva do obdobia vzdoru a prejavovania svojej identity a preto stret názorov maloletej a matky, v nastavení správania matky, je viac ako nebezpečný. Vzhľadom na nariadené neodkladné opatrenie o zákaze otca priblížiť sa k matke, nemôže osobne sprevádzať maloletú na stretnutia s matkou, ani byť v jej blízkosti počas styku. Na pojednávaní dňa 14. januára 2022 síce súhlasil so stykom matky s maloletou bez asistencie, avšak matka svojím konaním na pojednávaní nepreukázala zmenu správania. Svoje správanie od podania návrhu na rozvod neupravila. Naopak toto je ešte viac konfrontačné a nevyspytateľné. Opakovane za účasti maloletej vyprovokovala konflikty. Otec v odvolaní opísal viaceré incidenty matky (konflikt na školskom dvore; klamstvo o prinesení vianočných darčiekov maloletej; dobýjanie sa do bydliska maloletej). Napriek vyjadreniu odborníkov o stabilizovanom psychickom stave matky, poukázal na jej neprimerané reakcie a iracionálne správanie bez sebakontroly. Záverom odvolania otec navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmeniť tak, že sa styk matky s maloletou neupravuje.

3. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník maloletej. Uviedol, že počas trvania súdneho konania bola matke opakovane navrhovaná možnosť navštevovať psychológa na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok. Matka absolvovala jedno stretnutie v januári 2019. Následne bolo 5. júna 2019 vydané Odporúčanie na poskytovanie poradenstva rodičom a maloletej v organizácii Tenenet, o.z. Senec. Otec s maloletou sa poradenstva pravidelne zúčastňovali, matka túto možnosť nevyužila ani raz. Na základe odporúčania kolízneho opatrovníka bolo 9. decembra 2019 vydané uznesenie, ktorým súd dočasne upravil styk matky s maloletou formou asistovaného styku v organizácii Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, Ševčenkova 21, Bratislava, po dobu troch mesiacov. Od januára 2020 do septembra 2020 sa stretnutia v organizácii Úsmev ako dar realizovali, avšak z dôvodu nevhodného správania sa matky voči pracovníkom organizácie, bola spolupráca ukončená. Vzhľadom na uvedené i s poukazom na nekontrolovateľné správanie sa matky počas súdneho pojednávania kolízny opatrovník navrhol styk matky s maloletou neupravovať.

4. Otec v rámci odvolacej repliky uviedol, že matka akýkoľvek pokus o ústretové riešenie a konanie v záujme maloletej znegovala a maloletej zo stretnutia urobila drámu, všetkých zúčastnených obvinila zo zaujatosti a z ubližovania jej osoby. Maloletá tieto situácie ťažko emočne spracováva. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny od vzniku problémov úzko spolupracoval s rodinou, preto má jasný obraz o situácii a o osobe matky. U matky sa opakujú skratové konania bez zjavných dôvodov. Takéto konanie matka predviedla aj na poslednom pojednávaní, kde urobila škandál. Maloletá počula z vedľajšej miestnosti, že matka zase kričí. Otec nemá istotu, že matka nebude skratovo konať aj v čase, kedy sa bez tretej osoby stretne s maloletou.

5. Matka vo vyjadrení z 5. mája 2022 nesúhlasila s tvrdeniami kolízneho opatrovníka a jeho vyjadrenie označila za prejav zaujatosti. Poukázala na to, že pracovníčka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ju videla iba trikrát, avšak až príliš často navštevuje bydlisko otca aj vo večerných hodinách. Od vydania rozhodnutia ani raz nereagovala na jej prosby ohľadom neumožnenia styku s maloletou zo strany otca. Otec nerešpektuje rozhodnutie súdu. Styk s maloletou jej nebol umožnený. Zástupkyňa základnej školy jej nepovolila vidieť známky cez aplikáciu Edupage.

6. K vyjadreniu matky sa vyjadril otec podaním z 15. mája 2022. Uviedol, že s pracovníkmi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sa stretáva len v ich pracovnej dobe a skoro vždy v prítomnosti maloletej. Matka s ním a s dcérami nebýva a nemá prístup kontrolovať návštevy, ktoré prichádzajú do ich bydliska, nakoľko žijú v poschodovom bytovom dome, ktorý má uzamykaný vchod. V minulosti riešil s pracovníčkami Úradu

práce, sociálnych vecí a rodiny možnosť stretávania sa maloletej s matkou. Pre nevhodné správanie sa matky bolo súdom nariadené asistované stretávanie, ktoré matka najprv dlhodobo odmietala, potom pristúpila na asistované stretávanie. Stretávanie bolo nakoniec z dôvodu nevhodného správania sa matky ukončené. Po týchto udalostiach otec toleroval fakt, že matka chodila za maloletou na školský dvor a tam sa stretávali. Matka opäť vyprovokovala konflikt pred deťmi na školskom dvore a nevhodne sa správala k triednej učiteľke maloletej. V januári 2022 sa matka bez ohlásenia dostala až pred byt, v ktorom bola maloletá sama, pričom táto sa veľmi vystrašila a vrátili sa jej negatívne prežité zážitky s matkou pred jej hospitalizáciou. Matka sa nevie ovládať, nemá záujem o zmenu svojho správania vo vzťahu k maloletej tak, aby jej nespôsobovala problémy, stresy a traumy. Matka maloletej klame, sľubuje jej veci, ktoré nikdy nesplní. Maloletej matka chýba. Po konflikte s učiteľkou maloletá veľmi negatívne reagovala na matku, čo ju neskôr prešlo. Otec v snahe pomôcť, súhlasil so stykom matky s maloletou. Matka však impulzívne a bez ovládania emócií vystupovala aj na súde prvej inštancie, a preto nemá istotu, že keď maloletá nebude súhlasiť s matkou, že nevznikne konflikt, pri ktorom matka maloletej ublíži, resp. ju odvezie niekde, kde bude mať maloletá problém od matky odísť alebo kontaktovať okolie. Tvrdenie matky, že otec nerešpektuje rozhodnutie súdu, je nepravdivé, nakoľko doposiaľ neexistuje právoplatné rozhodnutie súdu ohľadom styku matky s maloletou. Na dôvažok matka od pojednávania vo veci rozvodu maloletú ani otca ohľadom stretnutia sa nekontaktovala. Súdom prvej inštancie stanovené výživné matka platí, niekedy oneskorene, ale skoro vždy s nevhodnými poznámkami uvádzanými v poznámkach úhrady.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) Civilného mimosporového poriadku) po zistení, že odvolanie bolo podané včas oprávnenou osobou – otcom maloletej /§ 359 a § 362 ods. 1 z. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „Civilný sporový poriadok“) a § 7 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku/, proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie ma zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku á contrario) keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie otca v časti odvolacieho návrhu neupraviť styk nie je nedôvodné, dôvodné je len v časti zmeny rozsahu styku a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil (§ 388 Civilného sporového poriadku).

8. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bol rozvod manželstva navrhovateľky, manželky, matky A. B. a manžela, otca F. F. a úprava rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletej D..

9. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom výroku V., ktorým súd prvej inštancie upravil styk matky s maloletou D. tak, že matka má právo stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v stredu od skončenia školského vyučovania do 18,00 hod., každý párny týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 10,00 hod. do 18,00 hod. tak, že v uvedené dni a hodiny si matka maloletú prevezme v mieste obvyklého pobytu otca a maloletej a v uvedené dni a hodiny vráti maloletú späť otcovi v mieste jej obvyklého pobytu, pričom otec je povinný maloletú na styk s matkou riadne a včas pripraviť.

10. Podľa § 25 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode (ods. 1). Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť (ods. 2).

11. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnyimi alebo zákonodarnými orgánmi.

12. Podľa čl. 7 Dohovoru o právach dieťaťa, každé dieťa je registrované ihneď po narodení a má od narodenia právo na meno, právo na štátnu príslušnosť, a pokiaľ to je možné, právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

13. Podľa čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa.

14. Podľa čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

15. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie prihliadal na najlepší záujem maloletého dieťaťa, pričom vzal do úvahy kritériá ako sú citové väzby maloletého dieťaťa, jeho vývinové potreby, stabilita výchovného prostredia, dbal, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov a udržiavanie pravidelného osobného styku s nimi. Súd prvej inštancie správne posúdil, že na zabezpečenie aspoň čiastočnej spoluúčasti matky (ktorej nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti), na výchove dieťaťa, je jej osobný styk s dieťaťom. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o rozsahu styku síce zvažil okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa (jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim), ako aj okolnosti na strane rodičov (ich vzájomný vzťah, časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča a podobne), avšak pri úprave styku každý nepárny týždeň v stredu nejasne určil začiatok.

16. Odvolací súd nezistil dôvod prečo by matka nemala mať vytvorené podmienky na to, aby sa aj ona mohla podieľať na výchove dieťaťa a tiež na rozhodovaní o niektorých ďalších otázkach spôsobilých ovplyvniť jeho vývin. Len v rámci styku s maloletou si matka môže udržať náležite kultivovaný vzťah s maloletou a prehĺbiť pocit spolupatričnosti. Takto to musí byť bez zreteľa na kvalitu vzájomného vzťahu rodičov, bez zreteľa na osobné antipatie medzi rodičmi. Otcom v odvolaní tvrdená úplná nespôsobilosť matky podieľať sa na výchove maloletej nebola v konaní preukázaná. Možnosti matky podieľať sa na výchove maloletej sú limitované práve časovými úsekmi vyhradenými styku s dieťaťom a majú charakter len doplnkového pôsobenia na dieťa vo vzťahu k výchove realizovanej otcom, teda rodičom, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti. Úprava styku umožnená súdom prvej inštancie, rešpektuje konkrétne okolnosti prípadu a potreby dieťaťa a zároveň eliminuje, či aspoň minimalizuje všetky potenciálne rušivé vplyvy zo strany matky.

17. Odvolací súd má za to, že je súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol správne, ak upravil styk matky s maloletou. Odvolací súd sa plne stotožnil so závermi súdu prvej inštancie uvedenými v preskúvanom rozsudku, že v konaní boli preukázané dôvody pre úpravu styku avšak považuje za potrebné úpravu čiastočne zmeniť určený súdom prvej inštancie a to v určení začiatku styku v stredu na koniec vyučovania. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rodičia majú diametrálne odlišné predstavy o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej (spochybňujú spôsobilosť na osobnú starostlivosť o maloleté deti navzájom) a rovnako diametrálne odlišne popisujú vzťahy v rodine. Ich vzájomnú komunikáciu a akákoľvek dohoda o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej je sťažená až nemožná, keďže otec v odvolaní navrhuje styk neupraviť, avšak z obsahu jeho odvolania vyplývajú dôvody na zákaz styku matky s maloletou. Dôvodom na neupravenie styku je žiadosť oboch rodičov výslovne vyjadrená buď písomne alebo ústne do zápisnice. Žiadosť len jedného z rodičov je nepostačujúca.

18. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie zo záverov znaleckého dokazovania, keď zo znaleckého posudku znalca PhDr. Karola Kleinmana, PhD., č. 39/2019 (a to z odpovede na otázku súdu č. 16, že maloletá pre výchovu a starostlivosť potrebuje oboch rodičov a že psychiatrická diagnóza matky sťažuje vzájomný kontakt otca a matky, nakoľko matka by chcela mať maloletú iba pre seba a nedodržiava dohodnuté pravidlá kontaktu. Z odpovede na otázku súdu č. 12 vyplýva, že matka je vedená ako psychiatrický pacient a je pomerne vysoká pravdepodobnosť, že svojim správaním a konaním bude mať skôr negatívny vplyv na maloletú, je príliš náladová, preafektovaná. Z odpovede na otázku súdu č. 17 vyplýva, že v najlepšom záujme maloletej je osobná starostlivosť u otca a prísne

kontrolované víkendové pobyty u matky, stanovené 2x do mesiaca aj s prespaním) i z výsluchu účastníkov konania vyvodil, že úprava styku matky s maloletou je možná, nie je dôvod na obmedzenie alebo zákaz styku, styk je v záujme maloletej. Impulzívne, nevypočítateľné správanie matky je síce nevhodné, ale nie takého charakteru a závažnosti, že by ochrana záujmu maloletej vyvolala potrebu styk zakázať.

19. Súdom prvej inštancie upravený rozsah styku každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v stredu od skončenia školského vyučovania do 18.00 hod. je nejasný pri určení času začatia styku a zároveň nezohľadňuje povinnosť maloletej pripraviť sa na vyučovanie na ďalší deň. Preto odvolací súd v tejto časti upravil rozsah styku na čas od 16.00 hod. do 18.00 hod., keď takto bude mať maloletá zabezpečený istý čas na oddych po vyučovaní a istý čas na prípravu na vyučovanie na ďalší deň. Styk v rozsahu dvoch hodín počas bežného pracovného, školského dňa sa javí ako postačujúci a je reálny vzhľadom na blízkosť trvalého bydliska matky a maloletej. V časti úpravy styku počas soboty v čase od 10.00 hod. sa odvolací súd stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie. Nateraz nebolo vhodné upravovať styk maloletej s matkou aj s prespaním.

20. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že rodičia by mali pri výchove maloletej kooperovať, v záujme maloletej zlepšiť komunikáciu a vzájomné vzťahy, čím prirodzene dôjde k eliminácii napätia a konfliktov pri výkone rodičovských práv. Podľa názoru odvolacieho súdu je nepochybne v záujme maloletej, aby sa aj matka podieľala na jej výchove a na starostlivosti o ňu, keďže maloletá potrebuje k zdravému a harmonickému vývoju starostlivosť a lásku oboch rodičov.

21. Odvolací súd zo všetkých vyššie uvedených dôvodov rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku V. o úprave styku matky s maloletým dieťaťom zmenil, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

22. O náhrade trov tohto konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, pretože ide o konanie, v ktorom si každý z účastníkov platí trovy konania sám (§ 49 Civilného mimosporového poriadku) a žiaden z nich nemá ani nárok na ich náhradu od iného účastníka, keďže nie sú splnené podmienky pre aplikáciu výnimiek podľa § 53 alebo podľa § 55 Civilného mimosporového poriadku.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podľa § 421 Civilného sporového poriadku prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 Civilného sporového poriadku).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 Civilného sporového poriadku). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 Civilného sporového poriadku).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 Civilného sporového poriadku).